



Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут охорони здоров'я
Кафедра теорії та методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О. А. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2018 р.

08-01-18

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Теорія і технології адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях (зір,
слух, ОРА, інтелект)**

Program of the Discipline

**Theory and technology of adaptive physical education under different nosologies (vision,
hearing, reference propulsion system, intelligence)**

спеціальність
specialty

227 Фізична терапія, ерготерапія
227 PHYSICAL THERAPY,
ERGOTHERAPY

галузь знань
branch of knowledge

22 Охорона здоров'я
22 Health care

Рівне – 2018



Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і технології адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях (зір, слух, ОРА, інтелект)» для студентів, які навчаються за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія. Рівне: НУВГП, 2018. – 14 с.

Розробник: Небова Наталія Анатоліївна – старший викладач кафедри теорії та методики фізичного виховання.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри теорії та методики фізичного виховання.

Протокол від «27» серпня 2018 року № 1

В.о. завідувача кафедри _____ М.І. Євтух

(підпис)

(ініціали та прізвище)

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Протокол від «6» вересня 2018 року № 7

Голова науково-методичної комісії _____ І. М. Григус

(підпис)

(ініціали та прізвище)



ВСТУП

Програма обов'язкової (нормативної) навчальної дисципліни «Теорія і технології адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях (зір, слух, ОРА, інтелект)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних вмінь проведення теорії і технології адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях.

Міждисциплінарні зв'язки: анатомія людини, фізіологія людини, основи медичних знань, загальна патологія, профілактика захворювань, педагогіка.

Цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, лабораторних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених задач.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і технології адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях (зір, слух, ОРА, інтелект)» є поглиблення знань студентів з адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях. Сформувані методи, засоби, форми організації та проведення адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях.

Лекційний курс відображає основні положення методології організації фізичної культури людей з обмеженими можливостями здоров'я, дітей з особливими потребами для залучення їх до активного суспільного життя.

Практичні заняття спрямовані на закріплення теоретичного матеріалу, викладено під час лекцій. Студенти повинні вміти проводити фізичні вправи для дітей і дорослих з обмеженими фізичними і психічними можливостями, заохочити їх до занять спортом, а також вирішувати питання, що виникають у процесі їх фізичного виховання.

Ключові слова: теорія і технологія, адаптивне фізичне виховання, нозологія, методика, метод, засіб.

Abstract

The purpose of teaching the discipline "Theory and technology of adaptive physical education under different nosologies (vision, hearing, reference propulsion system, intelligence)" is the deepening of students' knowledge of adaptive physical education under different nosologies. To form methods, means, forms of organization and implementation of adaptive physical education at different nosologies.

The lecture course reflects the main provisions of the methodology of organizing the physical culture of people with disabilities, children with special needs, to engage them in active social life.

Practical classes are aimed at consolidating the theoretical material, laid out during lectures. Students should be able to conduct physical exercises for children and adults with limited physical and mental capabilities, encourage them to take part in sports, as well as resolve issues that arise in the process of their physical education.

Key words: theory and technology, adaptive physical education, nosology, method, method, means.



1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7,0	Галузь знань 22 Охорона здоров'я (шифр і назва) Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія	Професійна (ПП 20)	
Модулів 7 семестр: 1 8 семестр: 1	Національний університет водного господарства та природокористування	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання (курсова робота)		Семестр	
Загальна кількість годин – Денна: 7 семестр – 105 год. 8 семестр – 105 год.; Заочна: 7 семестр – 105 год. 8 семестр – 105 год.		7-й	7-й
		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	Рівень вищої освіти: Бакалаврський	7 сем. -18год.	7 сем. -18год.
		8 сем. - 18 год.	8 сем -18 год.
		Практичні, семінарські	
		год.	год.
		Лабораторні	
		7 сем. - 24 год.	7 сем -24 год.
		8 сем. - 24 год.	8 сем -24 год.
		Самостійна робота	
102 год.	102 год.		
Індивідуальні завдання: Курсова робота 24 год. 8 семестр			
Вид контролю: 7 сем. – залік, 8 сем. – курсова робота, іспит			



Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 80 %

для заочної форми навчання – _____ %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни – дати ґрантові знання з теорія і технології адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях.

Завдання вивчення дисципліни: полягає у розширенні світогляду студентів, набуття навичок роботи з людьми які потребують застосування адаптивного фізичного виховання.

Методичні: дати теоретичні знання щодо організації фізичної культури людей з обмеженими можливостями здоров'я, дітей з особливими потребами для залучення їх до активного суспільного життя

Пізнавальні: дати уявлення про сучасний стан адаптивного фізичного виховання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні поняття адаптивної фізичної культури і спорту, особливості проведення АФК з людьми різних нозологічних груп;

вміти: проводити адаптивне фізичне виховання при різних нозологіях.



3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. на 7 семестр

Характеристика основних нозологічних груп

Тема 1. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання.

Мета, завдання адаптивного фізичного виховання. Принципи адаптивного фізичного виховання. Засоби адаптивного фізичного виховання. Методи адаптивного фізичного виховання. Форми адаптивного фізичного виховання.

Тема 2. Контроль в адаптивному фізичному вихованні. Медико-педагогічний контроль в адаптивному фізичному вихованні. Методи контролю ефективності навчального процесу в адаптивному фізичному вихованні. Профілактика травматизму в адаптивному фізичному вихованні.

Тема 3. Характеристика змісту занять адаптивного фізичного виховання. Заняття з дітьми першого року життя, заняття по адаптивному фізичному вихованню дошкільнят та школярів. Відмінні риси методики навчання руховим діям.

Тема 4. Особливості фізичного і функціонального розвитку дітей з порушенням зору. Характеристика зорових функцій, зорові дисфункції у дітей шкільного віку. Особливості психічного розвитку дітей з порушенням зору. Особливості фізичного розвитку і рухових порушень.

Тема 5. Методика адаптивної фізичного виховання для дітей з порушенням зору. Завдання і засоби адаптивного фізичного виховання. Показання і протипоказання до фізичних навантажень. Корекція і профілактика порушень зору.

Тема 6. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання осіб з вадами слуху. Етіологія порушення слуху. Типові рухові проблеми. Класифікація порушень слуху в дітей. Тестування при вадах слуху. Завдання та спрямування адаптивного фізичного виховання при вадах слуху.

Тема 7. Методика адаптивного фізичного виховання при вадах слуху. Спеціальні завдання адаптивного фізичного виховання при вадах слуху. Спрямування адаптивного фізичного виховання при вадах слуху. Корекційні вправи.

Змістовий модуль 2. на 8 семестр

Теорія і технологія адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях.

Тема 8. Особливості адаптивного фізичного виховання при відхиленні розумового розвитку. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання при відхиленні розумового розвитку. Завдання та засоби адаптивного фізичного виховання при відхиленні розумового розвитку

Тема 9. Особливості методики адаптивної фізичної культури з дітьми, що мають відхилення в інтелектуальному розвитку. Основні і специфічні завдання. Засоби адаптивної фізичної культури. Методи і методичні прийоми, що використовуються в процесі занять фізичними вправами.

Тема 10. Корекційно-розвиваючі рухливі ігри для дітей, що мають відхилення в інтелектуальному розвитку. Вплив рухливих ігор на організм дитини. Рухлива гра - розвиток особистості. Особливості організації рухливих ігор.



Тема 11. Теоретичні підходи до проблеми вивчення дитячого церебрального паралічу. Причини виникнення, симптоми, клінічні прояви та класифікація ДЦП. Дослідження при наявності ДЦП.

Тема 12. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання при ДЦП. Особливості методики при ДЦП. Адаптивне фізичне виховання при важких формах ДЦП. Адаптивне фізичне виховання при ДЦП середнього і легкого ступеня.

Тема 13. Адаптивне фізичне виховання при станах після ампутації. Мета та завдання АВФ при станах після ампутації. Особливості використання засобів АВФ при станах після ампутації.

Тема 14. Адаптивне фізичне виховання при ураженнях спинного мозку. Обсяг рухових можливостей при ураженнях спинного мозку. Завдання та засоби адаптивного фізичного виховання при ураженнях спинного мозку. Методика адаптивного фізичного виховання при ураженні спинного мозку.





4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Характеристика основних нозологічних груп.												
Тема 1. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання		2		2		9		2		2		9
Тема 2. Контроль в адаптивному фізичному вихованні		2		2		9		2		2		9
Тема 3. Характеристика змісту занять адаптивного фізичного виховання		2		4		9		2		4		9
Тема 4. Особливості фізичного і функціонального розвитку дітей з порушенням зору		2		4		9		2		4		9
Тема 5. Методика адаптивного фізичного виховання для дітей з порушенням зору		4		4		9		4		4		9
Тема 6. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання осіб з вадами слуху		2		4		9		2		4		9
Тема 7. Методика адаптивного фізичного виховання при вадах слуху		4		4		9		4		4		9
Разом за змістовим модулем 1	105	18		24		63	105	18		24		63
Змістовий модуль 2. Теорія і технологія адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях.												
Тема 8. Особливості адаптивного фізичного виховання при відхиленні розумового розвитку		2		2	3	5		2		2	3	5
Тема 9. Особливості методики адаптивної фізичної культури з дітьми, що мають відхилення в інтелектуальному розвитку		2		2	3	5		2		2	3	5
Тема 10. Корекційно-розвиваючі рухливі ігри для дітей, що мають відхилення в інтелектуальному розвитку		2		4	3	5		2		4	3	5
Тема 11. Теоретичні підходи до проблеми		2		4	3	5		2		4	3	5

вивчення дитячого церебрального паралічу												
Тема 12. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання при ДЦП		2		4	4	5		2		4	4	5
Тема 13. Адаптивне фізичне виховання при станах після ампутації		4		4	4	7		4		4	4	7
Тема 14. Адаптивне фізичне виховання при ураженнях спинного мозку		4		4	4	7		4		4	4	9
Разом за змістовим модулем 2	105	18		24	24	39		105	18	24	24	39
Усього годин	210	36		24	24	126		210	36	48	24	126

5. Темі лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1 (7 семестр)			
1.	Тема 1. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання	2	2
2.	Тема 2. Контроль в адаптивному фізичному вихованні	2	2
3.	Тема 3. Характеристика змісту занять адаптивного фізичного виховання	4	4
4.	Тема 4. Особливості фізичного і функціонального розвитку дітей з порушенням зору	4	4
5.	Тема 5. Методика адаптивної фізичного виховання для дітей з порушенням зору	4	4
6.	Тема 6. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання осіб з вадами слуху	4	4
7.	Тема 7. Методика адаптивного фізичного виховання при вадах слуху.	4	4
	Разом за змістовим модулем 1	24	24
Змістовий модуль 2 (8 семестр)			
8.	Тема 8. Особливості адаптивного фізичного виховання при відхиленні розумового розвитку	2	2
9.	Тема 9. Особливості методики адаптивної фізичної культури з дітьми, що мають відхилення в інтелектуальному розвитку	2	2
10.	Тема 10. Корекційно-розвиваючі рухливі ігри для дітей, що мають відхилення в інтелектуальному розвитку	4	4
11.	Тема 11. Теоретичні підходи до проблеми вивчення дитячого церебрального паралічу	4	4
12.	Тема 12. Загальна характеристика адаптивного фізичного виховання при ДЦП	4	4
13.	Тема 13. Адаптивне фізичне виховання при станах після ампутації	4	4
14.	Тема 14. Адаптивне фізичне виховання при ураженнях спинного мозку	4	4
	Разом за змістовим модулем 2	24	24
	Усього годин	48	48



6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Характеристика адаптивного фізичного виховання в Україні	9	9
2.	Тема 2. Сучасні проблеми адаптивного фізичного виховання	9	9
3.	Тема 3. Заняття по адаптивному фізичному вихованню у вищих начальних закладах	9	9
4.	Тема 4. Засоби адаптивного фізичного виховання при сліпоті	9	9
5.	Тема 5. Методика навчання рухових ігор дітей з порушенням зору	9	9
6.	Тема 6. Взаємозв'язок слухового й вестибулярного апаратів	9	9
7.	Тема 7. Засоби адаптивного фізичного виховання при глухоті	9	9
8.	Тема 8. Протипокази до занять з АФВ при відхиленні розумового розвитку	9	9
9.	Тема 9. Методичні прийоми, що використовуються в процесі занять фізичними вправами при порушенні інтелекту	9	9
10.	Тема 10. Корекційно-розвиваюча спрямованість АФВ дітей, що мають відхилення в інтелектуальному розвитку	9	9
11.	Тема 11. Методика АФВ дітей які мають пошкодження ОРА	9	9
12.	Тема 12. Сучасні зарубіжні підходи до організації лікувально-педагогічної допомоги дітям і підліткам з ДЦП	9	9
13.	Тема 13. Засоби та методи АФВ при станах після ампутації	9	9
14.	Тема 14. Особливості використання АФВ при ураженнях спинного мозку	9	9
Разом		126	126

Підсумком самостійної роботи над вивченням дисципліни «Теорія і технології адаптивного фізичного виховання при різних нозологіях (зір, слух, ОРА, інтелект)» є складання студентом презентації за темами, вказаними у п.6.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальним завданням є виконання курсової роботи. Метою курсової роботи є закріплення та поглиблення студентами теоретичних знань з навчальної дисципліни, а також формування у них умінь і навичок практичного їх застосування у галузі психофізіології.

Обсяги курсової роботи становить 40-50 сторінок формату А4.

Курсова робота виконується кожним студентом за індивідуально отриманим завданням. Завдання на виконання курсової роботи видається на першому практичному занятті.

Курсова робота є окремим заліковим кредитом і оцінюється як самостійний вид навчальної діяльності студента за 100-бальною шкалою.

8. Методи навчання

1. Словесні: розповідь-пояснення, бесіда, лекція.
2. Наочні (ілюстрація, демонстрація).
3. Практичні: мовні вправи, ситуаційні завдання, практичні завдання



Основними формами вивчення курсу є лекції, практичні заняття, індивідуальні та групові консультації під керівництвом викладача, підготовка презентацій, виступи з доповіддю на студентських наукових конференціях, а також самостійну роботу, що забезпечує закріплення теоретичних знань, сприяє набуттю практичних навичок і розвитку самостійного мислення..

9. Методи контролю

1. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни оцінюється:

участь студентів в обговоренні питань, винесених на лабораторні заняття та проблемних ситуацій; розв'язок ситуаційних вправ; самостійно підготовлені повідомлення студентів за темою лабораторного заняття; на кожному лабораторному занятті проводиться письмове опитування по темі у вигляді визначення п'яти понять або 10 тестів закритої форми з однією правильною відповіддю з 5-ти можливих; оцінюється звіт по ІНДЗ; проведення модульного поточного контролю через навчально-науковий центр незалежного оцінювання.

2. Підсумковий контроль знань – екзамен відбувається відповідно до Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (сайт НУВГП).

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік, іспит)	Сума
Змістовий модуль № 1 (7 семестр)								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	залік	
8	8	8	9	9	9	9	40	100
Змістовий модуль № 2 (8 семестр)								
T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	іспит	
8	8	8	9	9	9	9	40	100

Виконання курсової роботи			Сума
Вступна частина	Основна частина	Захист роботи	
До 20	До 40	До 40	100



Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно, з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (НКНМЗД).
3. Нормативні документи ВООЗ України.
4. Наочні посібники та відеофільми.
5. Матеріальні засоби навчання техніко-тактичних дій, комп'ютерне забезпечення.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів: [підручник] / Ю. А.Бріскін. –К. : Олімпійська література, 2006. – 124 с.
2. Карпюк Р. П. Термінологія вищої фізкультурної освіти з напрямку «Адаптивне фізичне виховання» : [навчальний посібник] / Р. П. Карпюк, Л. П. Сущенко. – Луцьк : Волинська обласна друкарня, 2008. – 112 с.
3. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання: підручник для студ. ВНЗ / Т. Ю. Круцевич. – К.: Олімпійська література, 2008. – 393 с.
4. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині: Підручник М. В. Степашко, Л. В. Сухостат. – К. : Медицина, 2006. – 288 с.
5. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К. : Олімпійська література, 2009. – 488 с.

Допоміжна

1. Аксенова О. Э. Технологии физкультурно-спортивной деятельности в адаптивной физической культуре: [учебное пособие] / Под ред. С. П. Евсеева. – М. : Советский спорт, 2004. – 296 с.



2. Веневцев С. И. Адаптивный спорт для лиц с нарушениями интеллекта : метод. пособие / С. И. Веневцев. – 2-е изд., доп. и испр. – М. : Советский спорт, 2004. – 96 с.
3. Дубровский В. И. Лечебная физическая культура (кинезиотерапия) : учебн. для студ. высш. учеб. заведений / В. И. Дубровский. – 2-е изд., стер. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 608 с.
4. Епифанов В. А. Лечебная физическая культура и массаж : учебник / В. А. Епифанов. – М. : ГЭОТАР-МЕД, 2002. – 560 с.
5. Ибатов А. Д. Основы реабилитологии: учебное пособие / А. Д. Ибатов, С. В. Пушкина. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2007. – 160 с.
6. Веневцев С. И. Адаптивный спорт для лиц с нарушениями интеллекта : метод. пособие / С. И. Веневцев. – 2-е изд., доп. и испр. – М. : Советский спорт, 2004. – 96 с.
7. Лечебная физическая культура : справочник / Под. ред. проф. В. А. Епифанова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Медицина, 2001. – 592 с.
8. Лечебная физическая культура : учебн. для студ. высш. учеб. заведений / [С. Н. Попов, Н. М. Валеев, Т. С. Гарасеева и др.] ; под ред. С. Н. Попова. – М. : Издательский центр «Академия», 2004. – 416 с.
9. Лобода М. В. Медична реабілітація – перспективи та шляхи її удосконалення / М. В. Лобода // Мед. реабілітація, курортологія, фізіотерапія. – 2006. – №4. – С. 3–5.
10. Лукьянова И. Е. Проблемы развития реабилитационных технологий / И. Е. Лукьянова, В. Г. Суханов, Е. А. Сигида // Пробл. соц. гигиены, здравоохран. и истории медицины. – 2007. – № 1. – С. 36-39.
11. Малявин А. Г. Респираторная медицинская реабилитация. Практическое руководство для врачей / А. Г. Малявин. – М. : Практическая медицина, 2006. – 416 с.
12. Медицинская реабилитация: руководство для врачей / [ред. В. А. Епифанов]. – М. : МЕДпресс-информ, 2005. – 328 с.
13. Медицинская реабилитация: руководство. Том I. / [ред. В. М. Боголюбов]. – М., 2007. – 678 с.
14. Медицинская реабилитация: руководство. Том III. / [ред. В. М. Боголюбов]. – М., 2007. – 584 с.
15. Мерзлікіна О. А. Тлумачний словник термінів і словосполучень з фізичної реабілітації / О. А. Мерзлікіна, О. В. Гузій. – Львів, 2002. – 48 с.
16. Милюкова И. В. Лечебная физкультура : новейший справочник / Под общей ред. проф. Т. А. Евдокимовой. – СПб. : Сова; М. : Изд-во Эксмо, 2003. – 862 с.
17. Мурза В. П. Фізичні вправи і здоров'я / В. П. Мурза. – К. : Здоров'я, 1991. – 256 с.
18. Мухін В. М. Основи фізичної реабілітації / В. М. Мухін, А. В. Магльований, Г. П. Магльована. – Львів, 1999. – 120 с.
19. Огороков А. Н. Диагностика болезней внутренних органов : Т. 3. Диагностика болезней органов дыхания / А. Н. Огороков. – М. : Мед. лит., 2003. – 464 с.
20. Огороков А. Н. Руководство по лечению внутренних болезней. – Т. 1: Лечение болезней органов дыхания / А. Н. Огороков. – М. : Мед. лит., 2008. – 384 с.
21. Основи фізичної реабілітації / [Г. П. Мальована та ін.]. – Львів : Ліга-Прес, 2006. – 148 с.



22. Пономаренко Г. Н. Физические методы лечения : справочник / Г. Н. Пономаренко. – Изд. 2-е. перераб. и доп. – СПб. : ВМедА, 2002. – 299 с.
23. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації : навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К. : Медицина, 2006. – 248 с.
24. Соколовський В. С. Лікувальна фізична культура : підручник / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. – Одеса : Одес. держ. мед. ун-т, 2005. – 234 с.
25. Сосин И. Н. Физиотерапевтический справочник / И. Н. Сосин, А. Г. Буявых. – Симферополь : изд. КГМУ, 2003. – 752 с., ил.
26. Справочник по терапии с основами реабилитации / Л. М. Пасиешвили, А. А. Заздравнов, В. Е. Шапкин, Л. Н. Бобро. – Ростов н/Д : Феникс, 2004. – 416 с.
27. Физическая реабилитация: [учебник для студентов высших учебных заведений] / [ред. С. Н. Попов]. – Ростов н/Д : Феникс, 2006. – 608 с.
28. Хрущев С. В. Физическая культура детей с заболеваниями органов дыхания: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / С. В. Хрущев, О. И. Симонова. – М. : Издательский центр «Академия», 2006. – 304 с.
29. Частная физиотерапия : учебн. пособие / Под ред. Г. Н. Пономаренко. – М. : ОАО «Издательство «Медицина», 2005. – 744 с.
30. Шкалы, тесты и опросники в медицинской реабилитации : руководство для врачей и научных работников / [ред. А. Н. Белова, О. Н. Щепетова]. – М. : Антидор, 2002. – 440 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації : навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К. : Медицина, 2006. – 248 с. Режим електронного доступу: ddpu.drohobych.net/departments/ffv/wp.
2. Язловецький В. С. Основи фізичної реабілітації : навч. посібник / Язловецький В. С., Верич Г. Е., Мухін В. М. – Кіровоград : РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2004. – 238 с. Режим електронного доступу: vo.ukraine.edu.ua/mod/resource/view.php?id=43195
3. Мухін В. М. Фізична реабілітація підручник / В. М. Мухін. – 3-тє вид., перероблене та доповн. – К. : олімп. Л-ра, 2010. – 488 с. Режим електронного доступу: ddpu.drohobych.net/departments/ffv/structure/zl_fr/muhin
4. Національна бібліотека ім.В.І.Вернадського / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
5. Обласна наукова бібліотека (м.Рівне, майдан Короленка,6 / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
6. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська,44) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cbc.rv.ua/>
7. Наукова бібліотека НУВГП (м.Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії)

